

Кафедра бібліотекознавства
і бібліографії Львівського
національного університету
імені Івана Франка

Інститут інформації наукової
і бібліотекознавства Педагогічного
університету імені Комісії
національної освіти у Кракові

КРАКІВ ЛЬВІВ

КНИГИ, ЧАСОПИСИ, БІБЛІОТЕКИ
XIX - XX ст.

Том X

ЛЬВІВ 2011

*Рекомендовано до друку
ухвалою Вченої ради факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка*

Краків–Львів: книги, часописи, бібліотеки ХІХ–ХХ ст. / Кафедра бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного університету імені Івана Франка ; Інститут інформації наукової і бібліотекознавства Педагогічного університету імені Комісії національної освіти у Кракові. — Львів, 2011. — Т. X. — 544 с.

Редактори

Гражина Врона, Ольга Колосовська, Галіна Косентка

Рецензенти

Лідія Сніцарчук, Ганна Тадеусевич

ISSN 0239–6025

ISBN 978–83–7271–552–4

© Кафедра бібліотекознавства і бібліографії
Львівського національного університету
імені Івана Франка, 2011

© Інститут інформації наукової і бібліотекознавства
Педагогічного університету імені Комісії
національної освіти у Кракові, 2011

СЕРГІЙ ВИТКАЛОВ

Спеціальна періодика в системі культурної діяльності регіону

Проблеми розвитку культури в умовах сьогодення залишаються чи не головними у контексті розвитку молодшої держави, адже саме культурний чинник забезпечуватиме у подальшому вирішення чималої кількості питань не лише у сфері духовності, але й надалі сприятиме покращенню культури виробництва, міжособистісних та міжконфесійних стосунків, становленню молодого українського громадянина.

У цьому зв'язку особливий акцент у культурній політиці держави повинен переноситися на регіони, де концентрується чималий інтелектуальний потенціал, а також зосереджена значна матеріально-технічна база держави, що і забезпечує центру певну стабільність, впевненість у своїх діях, авторитет у країні та на міжнародній арені тощо.

Організаційно-правова й матеріально-технічна підтримка регіонів сприятиме формуванню і розвитку духовної культури в усьому її розмаїтті, забезпечить, врешті-решт, й піднесення культури виробництва, привабливість сільського способу життя (сучасна Рівненщина демонструє широкі можливості у цьому плані через розвиток «зеленого туризму», відродження традиційних промислів і ремесел, мережі художніх аматорських колективів тощо, втілюючи все це у широкий спектр Міжнародних фестивалів автентичної культури, переважна кількість заходів яких проводиться у сільській місцевості).

Крім цього, регіони зберігають чимало зразків автентичної культурної спадщини, яка, власне, і надає відповідного національного забарвлення державі і саме за цими ознаками Україна вирізняється від інших країн світу на тлі прогресуючих глобалізаційних процесів, спрямованих на тотальну уніфікацію усіх сфер життєдіяльності особи.

Інакше кажучи, подальша розбудова української держави повинна передбачати й активне стимулювання організаційно-культурних ініціатив, а саме:

- розвиток і збереження культурно-мистецької та дозвіллевої сфери, що забезпечить необхідне відтворення фізичних і морально-психологічних сил особи для її подальшої самореалізації у сфері виробництва, зокрема й духовного;

- збереження існуючої мережі художньої освіти усіх рівнів, що стимулюватиме підготовку необхідних кадрів для галузі культури в усьому її розмаїтті.

– збереження й розвиток творчих, педагогічних та наукових шкіл, функціонування яких сприятиме відродженню кращих вітчизняних здобутків в усіх сферах мистецтв діяльності особи;

– задоволення потреб особистості в отриманні якісної професійної, у тому числі й культурно-мистецької освіти¹.

Помітну роль у цьому процесі відіграє періодична преса, яка не лише висвітлює стан, зокрема й культурної сфери та її проблеми, але активно її формує, стимулює органи державної влади і самих митців до якісної культурно-мистецької діяльності. Крім цього, періодика виступає тим своєрідним містком, по якому інформація про «високу культуру», професійне мистецтво стає надбанням широкого загалу, готує його до сприйняття художньої інформації і таким чином допомагає згодом засвоїти певні культурні цінності.

Засоби масової інформації дедалі сміливіше втручаються у питання державного будівництва, спонукаючи управлінців усіх рівнів постійно враховувати у своїй діяльності точку зору ЗМІ. Тож визначати тенденції культурно-мистецького розвитку регіонів держави сьогодні вже неможливо без урахування ставлення до цієї чи іншої події, що там відбувається, широкого загалу, який в умовах сьогодення залишається важливим показником сформованої громадської думки.

Регіональна періодика виступає важливим чинником, що сприяє зародженню художньої критики, як це помітно на прикладі перших рівненських літературно-мистецьких часописів «Проріст» та, особливо, «Погорина», де вміщено навіть окремі розділи із цієї проблематики².

Помітне місце в структурі періодичної преси й посідає наукова періодика, що має визначене фахове спрямування, певне коло читачів і дописувачів та поглиблює знання культурно-мистецького життя регіону. І в цьому контексті в краї є чимало таких видань. Згадаємо, хоча б наукові збірники кафедри культурології Рівненського державного гуманітарного університету, де друкується різноаспектна інформація з культурно-мистецького життя краю і які неодноразово вже ставали предметом фахового аналізу³.

Результати науково-дослідної діяльності стають предметом розгляду сьогодні в різноманітних збірниках й без чітко визначеного спрямування та періодичності їх випуску. У цьому зв'язку звернемо увагу на матеріали наукового збірника «Волинь моя»: журналі міжнародного громадського об'єднання «Волинське братство», що друкується у видавництві «Київська правда» і вміщує на своїх шпальтах «волинську» культурно-мистецьку проблематику.

¹ Реалізація державної політики в галузі культури : аналітичний звіт Міністерства культури і туризму за 2008 рік. – Київ : ДАКККіМ, 2009. – 223 с.

² «Погорина» : щомісячник Рівненської обласної організації Національної спілки письменників України. – Рівне, 2008–2010.

³ Див.: Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку: наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне: РДГУ, 1994–2010. ; Актуальні питання культурології: альманах наукового товариства «Афіна» РДГУ. – Рівне: РДГУ, 2004–2010, а також: Виткалов С. В. Культурно-мистецькі проблеми молоді як об'єкт дослідження // Вісник Харківської державної академії культури. – Харків: ХДАК, 2008. – Вип. 25. – С. 264–271.

Новітня доба, як відомо, започаткувала відродження різноманітних товариств, частина з яких (як от «Товариство дослідників Волині») продовжила традиції своїх попередників, заснованих ще на початку ХХ століття у Житомирі. І хоча їх ефективна діяльність була більш помітною на початку 90-х років, коли увага акцентувалася на історичних та політико-ідеологічних чинниках, проте згодом вони через брак коштів, відсутність ентузіастів, незацікавленість самої держави у цьому процесі, спаданні ейфорії перших років незалежності тощо уповільнили свою роботу. Однак час від часу зусиллями їх членів здійснюються помітні кроки на культурній ниві, як, приміром, це робить науково-краєзнавче товариство «Спадщина», що є ініціатором наукових конференцій: «Острог на порозі 900-річчя» (1990–1992 рр.), матеріали яких вийшли друком у 1992 році у 2-х частинах та інших подібних заходах, проведених у більш пізній період.

Аналогічні заходи притаманні й Волинському та Рівненському обласним товариствам краєзнавців із низкою науково-практичних конференцій в їх активі (на тему «Велика Волинь») під загальною рубрикою надрукованих згодом матеріалів «Минуле і сучасне Волині: країнознавство: історія, здобутки, перспективи», «Минуле і сучасне Волині. Олександр Цинкаловський і Волинь»: матеріали ІХ міжнародної наукової історико-краєзнавчої конференції, тематичні збірники яких друкувалися в Житомирі, Луцьку, Хмельницькому, Ізяславі, Рівному у 1991–1996, 1998 роках. У збірниках зазначених вище товариств оприлюднювали культурно-мистецьку тематику регіонального характеру чимало дослідників із Острога, Луцька, Дубна, Києва, Дніпропетровська, Мелітополя, Рівного та ін.

Цікавою є й збірка «Дубровиці – 1000 років»: матеріали науково-практичної конференції до 1000-ліття першої писемної згадки міста, що вийшла друком у 2005 році, де також вміщено окремі розвідки історико-мистецького спрямування.

«Архітектурна спадщина Волині»⁴ – ще один збірник наукових праць, присвячений ХVІІ Всеукраїнському конкурсу-огляду дипломних проектів вищих архітектурних та мистецьких шкіл України, де крім, власне, самих проектів, вміщено й аналітичні статті мистецтвознавчого спрямування дослідників нашого краю.

До переліку періодичних видань, що виникли на хвилі національно-культурного піднесення слід віднести й наукові збірники, що друкуються Рівненським обласним краєзнавчим музеєм (РОКМ) (із 1996 р.)⁵ і включають, крім фахової, музеєзнавчої проблематики, чимало матеріалу, що становить наш професійний інтерес (мистецька спадщина у музейних фондах, іконописне малярство Волині в музейних зібраннях, питання реституції, атрибуції художніх пам'яток, творчий доробок окремих особистостей, Рівненська та Луцька колекції Волинської ікони тощо). Низка дослідників, що є авторами статей у збірниках РОКМ, знаходячись за межами Рівного, вивчають художню спадщину Волині, тож їх бачення культурно-мистецьких проблем теж є достатньо актуальним.

* * * * *

⁴ *Архітектурна спадщина Волині : зб. наук. праць.* – Рівне: НУВГіП – М. Дятлик, 2008. – 167 с.

⁵ Див.: *Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею.* – Рівне: Волинські обереги, 1996-2009.

Чимало цінної інформації у контексті нашого бачення питання зберігає вип. 4, де опубліковано матеріали, що стосуються сучасного стану досліджень Волині Полісся⁶.

Окреслену проблематику розробляють й автори епізодичних збірників, що публікуються викладацьким складом інституту мистецтв РДГУ⁷ з нагоди певних мистецьких подій (переважно Всеукраїнських конкурсів виконавців на духових та ударних інструментах, які передбачають й проведення науково-практичної конференції), ювілеїв митців, окремих етнографічних експедицій тощо. Основний їх напрям – здобутки переважно в ділянці інструментального виконавства, аранжувань, інструментовок, інтерпретації загальновідомих музичних творів та інші суто технологічні питання музичного мистецтва (адже сьогодні в Україні фактично припинено друк музикознавчої та, особливо, нотної літератури, тож подібні збірники й залишаються чи не єдиною формою обміну професійним досвідом). Однак поодинокі розвідки авторів цих збірників торкаються й історико-мистецької проблематики.

Мистецтвознавча інформація в контексті історико-краєзнавчого контексту подекуди зустрічається й у наукових краєзнавчих збірниках, що друкуються з нагоди ювілеїв окремих міст краю – Корця, Дубровиці, Дубна, Сарн, Пересопниці та ін., а також у збірниках історико-культурних заповідників Рівненщини⁸. Це, переважно, матеріали, що стосуються локальних культурно-мистецьких харак-

⁶ *Наукові записки Рівненського обласного краєзнавчого музею.* – Рівне, 2003. – Вип. 4.

⁷ Див. напр.: *Історія становлення та розвитку духової музики в контексті національної культури України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф.* – Рівне: Волинські обереги, 2005-2008. – Вип. 1-4; *Динаміка фольклорного виконавства: матеріали наук.-практ. конф. до 30-річчя кафедри музичного фольклору РДГУ.* – Рівне: РДГУ, 2009; *Мистецтво у духовному відродженні України: новації і перспективи.* – Рівне: Волинські обереги, 2004. – 232 с.; *Етнокультурна спадщина Волинського Полісся.* – Рівне: Перспектива, 2004. – Вип. 5. – 256 с.; *Поліссязнавство: наук. фольк.-етногр. студії.* – Рівне: Волинські обереги, 2005. – 236 с. та ін.

⁸ Див. публікації у періодичній пресі з нагоди проведення у Корці науково-практичної конференції «Скарби української народної кераміки на Кореччині» // *Вісті Рівненщини*, 1993. – 12 бер.; 1 жовт.; *Українець А. Поліські гончарі // Проблеми збереження матеріальної і духовної культури Полісся: матеріали наук.-практ. конф.* – Сарни, 1997. – С. 9-10 та ін.; *Корчак 850 років: зб. матеріалів і тез наук.-практ. конференції.* – Рівне; Корець, 2000. – С. 72-74; Яноші В. *Корецький фарфор знала вся Європа // Там само.* – С. 57-60; «*Західне Полісся: історія і культура*»: матеріали наук.-практ. конф. із нагоди 30-річчя Сарненського історико-етнографічного музею. – Рівне, 2004. – 274 с.; «*Дубровиці – 1000 років*»: зб. матеріалів наук.-практ. конф. до 1000-ліття першої писемної згадки. – Дубровиця, 2005; *Історико-культурна спадщина Дубна: правові, історичні, мистецькі і музейні аспекти.* – Дубно, 2005; *Висоцьк: із глибини віків й до сьогодення (1000-річчя історичної згадки, археологічні документи).* – Рівне: Волинські обереги, 2005. – 180 с.; *Західне Полісся: історія та культура: матеріали краєзн. конф. до 60-ліття утвор. Зарічнянського р-ну.* – Рівне, 2006. – Вип. 2. – 204 с.; *Острозький краєзнавчий збірник.* – Острог, 2008; «*Там, де біли срібні хвилі плінуть...*»: матеріали міжнар. наук.-теор. конф., присвяченої україно-польським взаєминам на Дубенщині. – Дубно, 2005; «*Над Іквою-рікою*»: літературно-мистецький-краєзнавчий альманах. – Дубно, 2007; «*Магдебурзькому праву у місті Дубні – 500 років*»: матеріали міжнар. наук.-теор. конф. – Луцьк: Волинська обласна друкарня, 2007 та ін.

теристик окремих осіб, художніх колективів чи мистецьких зібрань, висвітлення ролі того чи іншого виду мистецтва, особистості на значному історико-краєзнавчому тлі. Тут зібрані матеріали й про керамічні традиції Корця, фарфорове виробництво Волині загалом, спробу їх відродження, аматорський художній рух у краї, напрями розвитку декоративно-ужиткового мистецтва, що започатковуються на Рівненщині, форми культурно-мистецької діяльності населення загалом тощо. У подібних збірниках розміщується, як правило, культурно-мистецька інформація, що фактично не знаходить собі місця у мистецтвознавчій (професійній) періодиці чи монографічній літературі, а отже є чи не єдиним джерелом збереження інформації про розмаїття форм духовного життя в краї. І хоча частина з цих матеріалів (за виключенням інформації видань історико-культурних заповідників) має чимало хиб стилістичного, граматичного, подекуди й історичного та надмірно емоційного характеру стосовно тієї чи іншої події місцевого гатунку або її ролі в структурі духовної культури України, проте зосереджений тут матеріал повинен скласти згодом добре підґрунтя для подальшого вивчення культурно-мистецьких процесів держави і підготовки багатотомних праць з історії вітчизняної культури, яких так бракує сьогодні. Тим більше, що вже сьогодні окремі їх (історико-культурних заповідників – С. В.) відділи друкують каталоги мистецьких робіт за матеріалами своїх фондів, як це здійснив, приміром, художній відділ Державного історико-культурного заповідника м. Острога (доробок художника В.Мельничука).

В окремий блок слід винести інформацію, що зберігається у різноманітних збірниках кафедри музичного фольклору РДГУ за редакцією Ю.Рибачка. Хоча це переважно збірники етнокультурної проблематики, значний обсяг інформації вони мають і з питань музикознавства, мистецьких традицій, практики інструментального виконавства тощо. Тут збирається яскравий матеріал стосовно створення майбутнього атласу фольклорної культури Полісся⁹.

Відзначимо й достатньо оригінальну працю під загальною назвою «Етнокультурна спадщина Рівненського Полісся», що побачила світ на початку 2010 року. І хоча окремі положення в позиції її авторів та упорядника (зокрема формування перспективу видання, якості розміщеного матеріалу тощо) можуть викликати певні заперечення, факт зібрання і оприлюднення подібної інформації має незаперечну користь.

Із певним застереженням до періодичних видань тотожного (культурно-мистецького) спрямування віднесемо й серію (значною мірою суто біографічних) збірників, упорядкованих місцевим краєзнавцем, доц. РДГУ – Б. Столярчуком¹⁰,

* * * * *

⁹ *Лірницькі пісні з Полісся : матеріали до вивчення лірницької традиції / Записи, впоряд. і прим. О. Ф. Ошуркевича; нотні транскрипції Ю. П. Рибачка. – Рівне, 2002; Етнокультурна спадщина Полісся. – Рівне, 2002-2009 та ін.*

¹⁰ Див.: Столярчук Б. Й. *Фольклористи Рівненщини* / Б. Й. Столярчук. – Рівне, 1995. – 75 с.; його ж: *Митці Рівненщини : енциклопедично-довідкове видання* / Б. Й. Столярчук. – Рівне: Ліста, 1997. – 279 с.; його ж: *Тетяна Перенчук. Записки. Спілкування. Діалоги* / Б. Й. Столярчук. – Рівне: вид. О.Зень, 2007. – 248 с.; його ж: *Контрабасисти Рівненщини* / Б. Й. Столярчук. – Рівне: О.Зень, 2008. – 79 с.; його ж: *В'ячеслав Старченко. Спогади, матеріали, документи* / Б. Й. Столярчук. – Рівне: О. Зень, 2008. – 132 с.; його ж: *Валентин Колосов – живописець і скульптор* / Б. Й. Столярчук. – Рівне: О. Зень, 2009. – 87 с.;

друком яких формується джерельна база стосовно окремих постатей, мистецьких колективів, художніх осередків чи явищ, що функціонували чи нині діють на Рівненщині. Цей матеріал, зібраний із повідомлень періодичної преси, особистих контактів упорядника з митцями, художніми керівниками колективів, а також по архівах установ культури і мистецтв, навчальних закладів тощо дає підстави побачити витoki й те соціально-культурне тло, на якому формувалася духовна культура сучасної Рівненщини. Згодом він повинен скласти широке підґрунтя для вивчення культурно-мистецького поступу регіону доби незалежності.

Утім, у процесі становлення громадянського суспільства, усвідомлення важливості значного піднесення духовності членів українського соціуму, актуальною, на нашу думку, є й реалізація наступних чинників:

- усвідомлення новим державним керівництвом республіки важливості питань духовного розвитку в життєдіяльності української спільноти і кроки, спрямовані на їх реалізацію;

- стимулювання різноманітних *регіональних* культурних програм, направлених на забезпечення населення українською книгою, підтримка місцевих митців за допомогою широкого спектру іменних стипендій, грантів, творчих стажувань тощо, потрібних для завершення й оприлюднення результатів їх творчої праці;

- акцентування уваги на культурному розвитку українського села, яке й надалі залишається носієм вітчизняної культурної традиції, мови, важливим осередком морального здоров'я нації;

- всебічна підтримка громад у здійсненні ними контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування;

- організаційно-фінансова підтримка експерименту в соціально-культурній сфері на селі, завершення якого дасть змогу створити там належні соціально-побутові умови, а отже стимулюватиме припинення масової міграції молодого населення і таким чином забезпечить реалізацію державної політики й у продовольчому секторі економіки та інших складових становлення сучасної інфраструктури держави, забезпечить продукування фізично здорового її населення;

- значне покращення фінансування закладів культури, забезпечення їх відповідною матеріально-технічною базою для роботи;

- інформаційна та поглиблена фінансова підтримка нових ініціатив (зелений туризм), розширення фінансових можливостей населення в одержанні пільгових кредитів на розширення практики власної діяльності в регіонах центральної та східної частин республіки, невеличких містах та особливо на сільському рівні, що дасть змогу ефективно вирішувати й питання зайнятості;

- розширення і пошук нових форм підвищення кваліфікації працівників культури, насичення їх новітніми технологіями, що дасть змогу вже працюючим фахівцям ознайомитися з передовим досвідом організації культурно-дозвілдової діяльності;

* * * * *

Його ж: *Дорогобужу на Волині* – 925 / Б. Й. Столярчук. – Рівне: ППДМ, 2009. – 156 с.; його ж: *Ритми рівненського джазу* / Б. Й. Столярчук, О. Д. Гайдабура. – Рівне: О. Зень, 2009. – 168 с.; його ж: *І. Ф. Жилінський: Театральне життя Рівненщини. Витoki та сьогодні* / за ред. Б. Столярчука. – Рівне: вид. О. Зень, 2010. – 663 с. та ін.

– організація відповідного державного замовлення на підготовку кадрів культурно-дозвілєвої сфери (на умовах відповідного запиту управлінь культури та туризму обласних державних адміністрацій до навчальних закладів системи Міністерства культури та туризму чи МОНУ), яка сьогодні фактично знищена і не дає змоги постійно поповнювати мережу новими фахівцями із сучасною освітою й фаховими навичками;

– прискорення розробки нових форм ступеневої освіти в галузі культури та широке впровадження їх у сучасну практику, оскільки в умовах сьогодення спадкоємність у цій сфері фактично відсутня;

– створення в регіонах і постійний контроль за їх діяльністю профільних міністерств (на предмет виконання державної політики) базових ВНЗ, на кадровий склад яких би покладалася роль координатора духовного життя регіону, надання методичної допомоги ВНЗ I-II рівнів акредитації та інших закладів й установ, причетних до формування духовної культури населення;

– налагодження тісних творчих контактів відповідних кафедр гуманітарних ВНЗ із структурами системи підвищення кваліфікації працівників галузі культури з метою забезпечення останніх новою фаховою інформацією;

– зміни в підходах до оцінки духовної сфери та її ролі в умовах сьогодення;

– розробка нових критеріїв оцінки діяльності закладів культури, зокрема й стосовно якості наданих культурних послуг, оскільки лише кількісні показники сьогодні вже не дають змоги ефективно оцінювати роль закладів культури в життєдіяльності регіону та його населення, спрощують можливості відповідного фінансового стимулювання фахової активності працівників галузі;

– формування нового іміджу працівника культури засобами масової інформації, художньою літературою тощо (адже фінансові питання стосовно заробітної плати в галузі фактично вирішені), оскільки попередня доба та її ідеологічні структури значною мірою сформували негативний образ працівника і, відповідно, ставлення до нього усіх членів суспільства.

Отже, як свідчать наведені вище матеріали, національно-культурний поступ держави стимулював активізацію й наукового життя на регіональному рівні, в якому культурно-мистецький чинник посідає далеко не останню роль, посилюючи у той же час виникнення численних матеріально-організаційних проблем, від розв'язання яких залежатиме ефективність впровадження цієї політики.

Streszczenie

Artykuł rozprawia o problemach funkcjonowania strefy kultury w warunkach teraźniejszości zaakcentowano na możliwych kierunkach ich rozwikłania.

ЗМІСТ

Вступ	3
Kosętko Halina. Konferencje Kraków – Lwów: książki, czasopisma, biblioteki XIX i XX w. – historia i teraźniejszość	6

КНИГОВИДАННЯ

Rusińska-Giertych Halina. Dzieje księgarstwa lwowskiego końca XVIII i początku XIX wieku	11
Седляр Олександр. Видавнича діяльність “Галицько-руської матиці” в суспільній оцінці галицьких українців (1848–1870 pp.)	20
Gruca Anna. Osobliwości rynku wydawniczo-księgarskiego Krakowa w okresie autonomii galicyjskiej	29
Konopka Maria. Zbiorowy portret księgarzy Lwowa czasów autonomii	39
Пугач Любов. Книговидавничі пріоритети культурно-просвітньої діяльності Товариства імені Михайла Качковського (1874–1939 pp.)	52
Cieślak Stanisław. Lwów jako ośrodek wydawniczy Jezuitów Galicyjskich w II połowie XIX i na początku XX wieku	58
Kowkiel Lilia. Kontakty księgarzy lwowskich z wileńską firmą Zawadzkich w świetle korespondencji ze zbiorów Litewskiego Państwowego Archiwum Historycznego	70
Lubczyńska Aleksandra. Kasper Wojnar – wydawca kalendarzy dla ludu	78
Dziedzic Stanisław, Dziedzic Małgorzata. Arcybiskup Józef Bilczewski. W kręgu lwowskiego mecenatu, książek, bibliotek i nowoczesnych metod publicznego oddziaływania	91
Drózdź Andrzej. Funkcje społeczne książki wg koncepcji Ludwika Flecka (1896–1961)	99
Wójcik Ewa. Środowisko księgarskie Lwowa w dwudziestoleciu międzywojennym	108
Miławicki Marek. Wydawnictwo OO. Dominikanów w międzywojennym Lwowie ...	118
Біловус Галина. До видання творів Т. Шевченка у Варшаві (1932–1939 pp.) ..	129
Degen Dorota. Celem naszym jest – uczyć praktycznie! Seria “Radź Sam Sobie – Biblioteczka Życia Praktycznego” (1940–1944)	134
Woźniakowski Krzysztof. Marginalia i manowce konspiracji literackiej: antologie lwowskiej grupy „Żagiew” (1944)	144
Pękalska Marta. Michał Bokajło (1909–1982) – księgarz i antykwariusz Lwowa i Wrocławia	156

CONTENTS

Introduction	3
Kosętko Galina. Conferences “Crakow-Lviv: books, periodicals, libraries of the 19th and 20th cc.” – history and presents	6

BOOK PUBLISHING

Rusińska-Giertych Anna. History of Lviv book publishing of the late 18th – early 19th century	11
Sedliar Oleksandr. The publishing activities of the “Halytsko-Ruska Matytsia” society (1848–1870) in the public assessment of Galician Ukrainians	20
Gruca Anna. Crakow publishing peculiarities in the age of Galician autonomy	29
Konopka Maria. Collective portrait of Lviv booksellers in the age of autonomy	39
Puhach Liubov. Book publishing priorities of cultural and educational activities of Mykhailo Kachkovskyi Society (1874–1939)	52
Cieślak Stanisław. Lviv as a publishing centre of Galician Jesuits in the 19th century	58
Kowkiel Lilia. Contacts of Lviv booksellers with Zavadski Vienna firm in the light of correspondence from the collections of the Lithuanian State Historical Archives	70
Lubczyńska Aleksandra. Kasper Woinar - publisher of folk calendars	78
Dziedzic Stanisław, Dziedzic Małgorzata. Archbishop Yosyf Bilchevskyi. Among Lviv patrons, books and libraries	91
Drózdź Andrzej. Social functions of a book in L. Fletsko’s (1896–1916) interpretation	99
Wójcik Ewa. Lviv booksellers environment in the 20s and 30s of the 20th century	108
Miławicki Marek. Publisher of the Dominican Fathers in Lviv in the interwar period	118
Bilovus Halyna. The publication of Taras Shevchenko works in Warsaw (1932–1939)	129
Degen Dorota. Our goal is teaching in practice! Series “Shift for yourself – Library of practical life” (1940-1944)	134
Woźniakowski Krzysztof. Margins and circumlocution of literary conspiracy: anthology of Lviv group “Żagiew” (1944)	144
Pękalska Marta. Michal Bokajło (1909–1982) – Lviv and Wrocław bookseller and antiquarian	156

Rogoż Michał. Specyfika treści i formy polskich edycji przewodników po Krakowie w latach 1945–1989	165
Chwastyk-Kowalczyk Jolanta. Emigracyjne pamiętniki Lwowian opublikowane po II wojnie światowej	179
Ruta Adam. Książka żeglarska w Krakowie w XX stuleciu	189

ПЕРІОДИКА

Gzella Grażyna. Lwowska Narodowa Naukowa Biblioteka Ukrainy im. W. Stefanyka jako źródło do badań nad historią prasy polskiej wydawanej na ziemiach pod panowaniem pruskim	197
Jarowiecki Jerzy. Polska i ukraińska prasa pedagogiczna w Galicji w okresie autonomii w latach 1867–1918	206
Kaleta Andrzej. Katolicka prasa Lwowa jako świadek wydarzeń społecznych i religijnych na przykładzie „Gazety Kościelnej” (1893–1939)	226
Korczyńska-Derkacz Małgorzata. Lwowskie jednodniówki jubileuszowe z lat 1901–1939 źródłem wiedzy do historii miasta i regionu	240
Redzik Adam. Lwowskie czasopisma prawnicze w latach 1810–1939. Próba systematyzacji	251
Bańdo Adam. Związki „Ilustrowanego Kuriera Codziennego” ze Lwowem	263
Wrona Grażyna. Lwowsko-krakowski „Kurier Powszechny” (1934–1935) w systemie lokalnego nadzoru prasowego	271
Тельвак Віталій, Педич Василь. Відгомони смерті Михайла Грушевського на сторінках львівських видань (1934–1935 pp.)	279
Gierszewska Barbara Lena. Fotografia w lwowskiej prasie okresu międzywojennego	290
Самотий Рената. Українські інженери і науковці у Польщі між двома світовими війнами (за матеріалами журналу «Технічні вісти»)	301
Czarnik Oskar Stanisław. Dzienniki lwowskie a literatura piękna pod koniec lat trzydziestych XX wieku	309
Fogelzang-Adler Ewa. Obraz okupowanego Lwowa w „Biuletynie Ziemi Czerwieńskiej” (1941–1944)	320
Kristanova Evelina. Książka na łamach krakowskiego „Tygodnika Powszechnego” (1945–1953) w świetle reklamy wydawniczej	332
Matras-Mastalerz Wanda. Lwowskie wątki w „Przekroju” M. Eilego (1945–1969)	346
Виткалов Сергій. Періодика в структурі сучасної культурної практики регіону	354

БІБЛІОТЕКИ

Pidłupczak-Majerowicz Maria. Badania proveniencyjne w polsko-ukraińskich księgozbiorach	361
Качур Ірина. Приватні бібліотеки університетського середовища Львова кінця XVIII – XIX ст.	370

Rogoż Michał. Peculiarity of content and form of Polish publications of Crakow guidebooks (1945–1989)	165
Chwastyk-Kowalczyk Jolanta. Emigration memoirs of Lviv citizens published after the Second World War	179
Ruta Adam. Seafaring literature in Crakow in the 20th century	189

PERIODICALS

Gzella Grażyna. Vasyl Stefanyk National Scientific Library of Ukraine in Lviv as a source of historical research of the Polish press	197
Jarowiecki Jerzy. Polish and Ukrainian pedagogical press in the age of Galician autonomy (1867–1914)	206
Kaleta Andrzej. Lviv Catholic press as a witness of social and religious events (based on “Gazeta Kościelna” 1839–1939)	226
Korczyńska-Derkacz Małgorzata. Lviv jubilee daily periodicals of 1901–1939 as a source of knowledge about the city and region histor	240
Redzik Adam. Lviv legal periodicals of 1810–1939: systematization attempt	251
Bańdo Adam. “Ilustrowany Kurier Codzienny” relations with Lviv	263
Wrona Grażyna. “Kurier Powszechny” (Lviv–Crakow) (1934–1935) within the system of local press control	271
Telvak Vitaliy, Pedych Vasyl. Echoes of Mykhailo Hrushevskyi death on the pages of Lviv periodical editions (1934–1935)	279
Gierszewska Barbara. Photo in Lviv Press in the interwar period	290
Samotyj Renata. Ukrainian engineers and scholars in Poland between two World Wars (based on the magazine “Tekhnichni visty”)	301
Czarnik Oskar Stanisław. Lviv newspapers and fiction in the late 30s of the 20th century	309
Fogelzang-Adler Ewa. The image of the occupied Lviv in “Biuletyn Ziemi Czerwieńskiej” (1941–1944)	320
Kristanowa Ewelina. Book on the pages of Crakow magazine “Tygodnik Powszechny” in 1945–1948	332
Matras-Mastalerz Wanda. Lviv motives in the weekly “Przekrój” by Marian Eile (1945–1969)	346
Vytkalov Volodymyr, Vytkalov Serhiy. Periodicals within the structure of contemporary cultural practice of the region	354

LIBRARIES

Pidlypczak-Majerowicz Maria. Provenance researches in Polish and Ukrainian libraries	361
Kachur Iryna. Private libraries of the university environment in Lviv in the last quarter of the 18th - first half of the 20th century	370

Toczek Alfred. Historycy dla bibliotek, biblioteki dla historyków. Kulturotwórcze sprzężenie zwrotne w świetle paradygmatu lwowskiego środowiska historycznego (1860–1918)	387
Кунанець Наталія. Бібліотеки наукових товариств Львова (1848–1921 pp.): концептуальні засади формування фондів	400
Фрис Віра. Формування колекції кириличних рукописів бібліотеки Львівського національного університету імені Івана Франка	409
Nieć Grzegorz. Krakowskie lata młodości Stanisława Tarnowskiego. Literackie fascynacje i lektury w świetle korespondencji i jego relacji pamiętnikarskich (autorzy, dzieła, księgozbiory)	416
Чирук Євангеліна. З поля бібліографічних студій М. Павлика	425
Pietrzekiewicz Iwona. Żegota Pauli – krakowski i lwowski bibliofil oraz edytor	430
Danowska Ewa. Spuścizna książkowa i rękopiśmienna lwowsko-krakowskiego uczonego ks. prof. Jana Fijałka (1864–1936) w Bibliotece Naukowej PAU i PAN w Krakowie	439
Труш Володимир. Книгознавчі контакти І. Свенціцького: за автографами приватної бібліотеки	444
Колосовська Ольга. «Служити науковим силам» – кредо бібліотечної діяльності Антона Генсьорського (1890–1970)	450
Kuźmina Dariusz, Habuda Małgorzata. Biblioteka OO. Dominikanów w Krakowie	459
Зінько Оксана. Бібліотекар, бібліограф, книгознавець – Р. Луцик (1900–1974)	470
Рибчинська Наталія. Юліан Пшибось у Львові: штрихи до життєпису поета	477
Wiglusz Waldemar. Biblioteka Pawlikowskich w Ossolineum we Lwowie	483
Kotliński Tomasz J. Biblioteki oraz działalność wydawnicza krakowskiej i lwowskiej Izby Adwokatów	487
Цвіркун Ірина. Джерельний потенціал фонду україніки Наукової бібліотеки Львівського національного університету ім. І. Франка	493
Gruchała Irena. Lwowskie proweniencje w księgozbiornie Heleny Dąbczańskiej ..	500
Fluda-Krokos Agnieszka. Ekslibrisy rodziny Mękických w zbiorach graficznych Biblioteki Naukowej Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie	513
Kamińska-Czubała Barbara, Witczak Dorota. Nowe możliwości współpracy naukowej na bazie cyfrowych zasobów Krakowa i Lwowa	531

Toczek Alfred. Historians for libraries, libraries for historians. Cultural and creative feedback in the light of the paradigm of Lviv historic environment (1860–1918)	387
Kunanets Nataliya. Libraries of Lviv scientific societies (1848–1921): conceptual principles of forming funds	400
Frys Vira. Formation of cyrillic manuscript collection of Lviv University	409
Nieć Grzegorz. Youth of Stanisław Tarnowski in Crakow: his literary admirations and books (according to materials of correspondence and memoirs)	416
Chyruk Yevanhelina. In the field of bibliographic studies of M. Pavlyk	425
Pietrkiewicz Iwona. Żegota Pauli - bibliophile and publisher of Crakow and Lviv	430
Danowska Ewa. Book and manuscript heritage of Lviv and Crakow scholar, priest and professor Jan Fialko (1864-1936) in the Scientific Library of Polish academy of arts and Polish academy of sciences in Crakow	439
Trush Volodymyr. Bibliographic contacts of I. Svientsitskyi: according to autographs of private libraries	444
Kolosovska Olga. “To serve the science” - motto of library activities of Anton Hensorskyi (1890–1970)	450
Kuźmina Dariusz. Library of the Dominican Fathers in Crakow	459
Zinko Oksana. R. Lutsyk as a librarian and bibliographer	470
Rybhynska Nataliya. Julian Przyboś in Lviv: touches to the poet biography	477
Wiglusz Waldemar. Pawlikowsky Library in the Ossolineum in Lviv	483
Kotliński Tomasz. Libraries and publishing activities of Lviv and Crakow Union of advocates	487
Tsvirkun Iryna. Sources of Ukrainian Studies fund of Scientific Library of Lviv Ivan Franko National University	493
Gruchala Irena. Lviv traces in Helena Dąbczańska Library	500
Fluda-Krokos Agnieszka. Ex-librises of Menkitski family in the Engraving Room collection of the Scientific Library of Polish academy of arts and Polish academy of sciences in Crakow	513
Kamińska-Czubala Barbara, Witczak Dorota. New prospects of scientific cooperation on the basis of digital technologies of Crakow and Lviv libraries	513

Кафедра бібліотекознавства і бібліографії Львівського національного
університету імені Івана Франка

Інститут інформації наукової і бібліотекознавства Педагогічного
університету імені Комісії національної освіти у Кракові

КРАКІВ–ЛЬВІВ:
книги, часописи, бібліотеки XIX–XX ст.

Том X

Редактор Ольга Сідун

Комп'ютерне верстання і дизайн *Надії Браїлян*

Підписано до друку 20.09.2011. Формат 70x100/16
Умовн. друк. арк. 37,5. Обл.-вид. арк. 32,8.
Умовн. фарбовідб. 38,0. Тираж 100 пр. Зам. № 357.

Видавничий центр Львівського національного
університету імені Івана Франка
79001 Львів, вул. Дорошенка, 41